

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Georgii Beyeri, J.U.D. De Utili & Necessaria Autorum
Juridicorum Et Juris arti inservientium Notitia
Schediasma, exhibens Indicem Autorum quos Tribus
Speciminibus recitavit & excerpsit**

Beyer, Georg

Lipsiae, 1720

VD18 90548167

II. Benedicti Winckleri Principiorum Juris libri quing in quibus genuina Juris Naturalis & positivi principia & Jurisprudentiae fundamenta ostenduntur, ejus summus finis proponitur & divina autoritas ...

urn:nbn:de:gbv:45:1-14273

II.

*BENEDICTI WINCKLERI Principi-
rum Juris libri quinq; in quibus genuina Juris
Naturalis & positivi principia & Jurispru-
dentia fundamenta ostenduntur, ejus sum-
mus finis proponitur & divina autoritas
probatur. Lips. 1615. 8vo. plagg.*

39.

Multa in hoc scripto deprehendimus, quae
iurisjurisprudentiæ naturalis Autores intactæ
reliquerunt, & profecto pietas & in ratiocinandi
prudentiâ efficit, ut hoc scriptum optimis accen-
seri mereatur, nisi quod necessariæ distinctioni
Legis Divinæ in naturalem & positivam universalem
defectus (prout ferebant ista tempora,) eruditus
Autoris meditationes aliquando turbaverit.

Libro primo ostendit actiones hominis esse
spontaneas, neque lege DEI æterna, nec lege coeli,
nec lege elementari irresistibilem iis necessitatem
impositam esse. Quam in re. n. singula hæc
præsupposita explicat; scil. c. 1. probat, principia
juris diligenter investiganda & cognoscenda esse
rationes simul exponit cur ea vulgo negligantur
c. 2. ostendit, hæc principia non ex ipsis legibus de-
sumenda, sed ex Theologia (in latiori significato
accepta) & Philosophia.

Cap. 3. & 4. omnem justitiam referendam ad
voluntatem DEI, neque aliam esse legem DEI
æternam qua occasione de quadruplici Lege et

hypo

hypothesi Platonis, nempe divina, coelesti, naturali, & humana agere incipit, ostendens legem divinam Platonis nihil esse aliud nisi legem æternam Scholasticorum, hanc vero esse voluntatem DEI, qua omnia regit & gubernat. vid. pag. 30. seq.

C. 5. explicat legem cœli ex mente Platonis & cur operationem astrorum tam multum ad actiones humanas conferre creditum fuerit.

C. 6. legem naturæ seu elementarem explicat quatenus per eam intelligitur series causarum elementarium & operatio naturæ, qua se in elementaribus alterationibus obnoxiiis perpetuo conservat & regenerat, atque homini cum omnibus corporibus elementaribus communis est. Hanc legi cœli subordinatam ad necessitatem actionum humanarum contribuere, imo ipsam rationem regere putabant Platonici, unde etiam jus naturæ cum brutis commune asseruerunt.

C. 7. de lege naturæ humanæ, inquit, quid sit natura humana & quomodo lex in ea quaerenda sit. C. 8. ostendit, hanc legem ex ratione innotescentem esse ipsam voluntatem DEI, quæ à nobis cognosci possit, non obstante, quod intellectus finitus infinitatem Divinitatis exhaurire non possit, & quod non omnia DEI placita sint ratiocinationis, sed quædam revelationis. (commode huic posteriori obiectioni responderi potuisset: ea quæ revelationis sunt, non esse juris naturæ sed positivi;) Quod vero legem DEI non perfecte cognoscamus, in causa esse (1.) legem peccati seu pronitatem in malum, (2.) quotidianam mali operationem.

rationem, bonos naturæ igniculos suppressente
 (3.) communem oscitantiam in inquirenda iustitia
 & occupationem in vanitatibus, (4.) tacitam presump-
 tionem (seu præjudicium autoritatis) quæ
 omnia credenda & imitanda statuimus, quæ
 majores tradiderunt, (5.) corruptionem corporis
 per intemperantiam, ut anima bonas operationes
 exercere non possit, aliaque. Pergit: Ratio
 per se DEO non esse inimicam, neque legem
 fragari Evangelio.

C. 9. ostendit: legem rationis competere omni-
 bus hominibus, qui naturaliter salva sensuum
 organa sanumque mentis domicilium habent; ne-
 haecenus unum ingenium altero esse deterius,
 fieri assuefactione, diversitate diligentiae (addo
 impulsu affectuum.)

Mallem optimis hisce meditationibus paulo
 liberalius indulgeri & hoc caput nonum auto-
 attentius perlegi.

C. 10. Legem humanam esse vel naturalem
 civilem (pro horum capitum intellectu melius
 observa: Legem humanam & legem rationis
 autore pro synonymis haberi ac idem denotare
 quod alias lex naturæ vocatur, sed pressiori par-
 significatu non pro voluntate DEI quatenus
 DEO emanat (hanc enim vocat legem divinam
 sed pro voluntate DEI ab homine cognita, seu per
 cognitione & apprehensione voluntatis Divinae
 in animo nostro & sensu ac stimulo obligationis
 Deinde legem civilem vocat eam partem juris
 naturalis, quæ officium boni civis insinuat.)

Cap.

C. 11. vindicat Juris-Consultis inquisitionem de viribus humanæ rationis. *add. Lib. 2. c. 6. L. 3. c. 8. p. 305.* hinc *cap. 12. & 13.* probare suscipit: omnibus creaturis inesse vitam & appetitum seu voluntatem, eamque imprimis homini competere in omnis generis actionibus; ubi totam doctrinam de spontaneo & invito exhaurit, eamque actionum libertatem *cap. 14. seqq.* defendit contra objectiones negati liberi arbitrii, assertæ necessitatis ex fato, vi astringentium, temperamento corporis, voluntate divina absoluta, præscientia, providentia & prædestinatione divina, fortuna & casu. In quibus singulis fontes errorum, & hypotheses ethnicorum clare & eruditè explicat & distinctè refutat. & hæc hucusque Liber primus.

Libro secundo agit de Jure propriè sic dicto, quod non satis commodè definit: jussum seu voluntatem legis. Juberi vero semper id quod bonum est, de quo optimè differit *cap. 3. & 4.* ubi *p. 191. seqq.* de debitoris corpore dissecando & inter creditores distribuendo. hinc *cap. 5.* quatuor species juris quatuor legibus Platonicis subordinatas constituit (1.) fas, divinæ; (2.) fatum, cœlesti; (3.) appetitum seu instinctum naturalem, elementari; & (4.) jus in specie, humanæ legi attributum. Hoc ultimum ostendit, quomodo differat à præsumptione *c. 6.* quid in doctrina ejus differat à Theologo *c. 7.* objectum ejus esse hominem; medium ad finem esse jus humanum, idque vel naturale vel civile, neutrum cadere in bruta, de quibus prolixè *cap. 8.* ubi Ulpianum ex sua hypothesi strenuè

strenue defendit. Jus homini naturale divi differ
in prius seu naturale specialissime sumtum, & p & ling
sterius seu gentium. mutal

De jure naturali priori agit *Lib. 3.* pie ma *Lib*
quam accurate & technice. Præcepta eius exp nos e
nit *c. 3. 4. 5. 6.* ubi observanda, quæ de conjug unde
dicuntur *p. 264. - 268.* & de polygamia *c. 10.* dit de
207. inde probat, jura naturalia omnes obligare de ma
à DEO sancita esse *cap. 7.* esseque immutabili jura c
eriam respectu DEI, cum sint DEUS ipse; qui dividi
multis declarat, & per inductionem à decem p in pot
ceptis confirmat: DEUM esse ipsum bonum, un rum,
tatem, nulli rei similem, summam & veram mixto
pientiam, sanctum & sanctitatem ipsam, beate nec ge
quietem, patrem, vitam, amorem, castitatem, h contr
nestatem, liberalitatem, veritatem, boni cupidit justur
tem & constantiam. dix &

C. 9. de apparente mutatione juris natur. upis ex
de potestate in liberos matri negata (qua occasio bo int
ne *p. 312* observat duos errores: in causis consensio
entia observandum esse jus Canonicum; tal seqy.
vero absolvi solo matrimoniorum & juramento Et
rum jure add. *Lib. 5 c. 10. p. 529 seqy.*) & an Deo Win
aliquando furta probaverit. nioni

C. 12. Summum hominis bonum consistere in
fruitione juris naturalis, in eoq; consentire omne SIM
philosophos (quorum termini saltem dissonant
Epicurum, Stoicos, peripateticos, Platonem, alio
licet suis premantur erroribus. Inde infert Juris
prudentiæ dignitatem. CE

Lib. 4. de jure gentium, ejus causa impulsiva & Li
diffe

differentia a jure naturæ, præceptis, quæ recenset
& singula explicat c. 7.-12. hinc adstruit eorum im-
mutabilitatem c. 13. & usum cap. 14.

Lib. 5. de Jure civili seu positivo, quos termi-
nos explicat c. 1. & 2. deinde exponit, quando &
unde natum, quis ejus finis & ratio cap. 3. hinc tra-
dit de societatibus a familia usque ad Rempubl. &
de majestate cap. 4. refutat eos, qui magistratum &
jura civilia in ecclesia ferre nolunt c. 5. Jus civile
dividit in rituale & forense c. 6. id mutabile esse &
in potestate majestatis c. 7. probat exemplo pœna-
rum, de quibus plura c. 8. hinc c. 11. de jure civili
mixto. c. 12. non dari jus, quod nec sit naturale,
nec gentium, nec civile, nec ex his compositum,
contra Connanum. Cap. 14. male distingui inter
justum in foro soli & poli. Tandem cap. 15. pro-
lixè & cum cura ostendit discrimen honesti & tur-
pis existere revera, non sola opinione; ubi de ver-
bo interno & externo, de furto apud Lacedæmo-
nios permissio p. 577. an error jus faciat? p. 581.
tal. seqq.

Et tamen adhuc negligimus & ignoramus
Wincklerum? ita est, quia mundus regitur opi-
nionibus.

III.

SIMON LEEWIUS de origine & Pro-
gressu Juris Romani. Lugd. Batav.

1672. 8vo. plagg. 53.

CElebris tum editione Corporis Juris cum Go-
tthofredi & aliorum omnium notis. Amstelod.
& Lugd. Bat. 1663. fol. tum opere Censuræ Foren-
sis

E

sis